

Veelgestelde vragen over de vrachtwagenheffing en monitoring van uitwijkverkeer

Actueel voor juli 2026

Instructie

Wat is de vrachtwagenheffing?

Eigenaren van vrachtwagens betalen in Nederland vrachtwagenheffing. Net als in landen om ons heen betalen houders van vrachtwagens een bedrag per gereden kilometer. Dit gebeurt ook al in bijvoorbeeld België en Duitsland. Een groot deel van de opbrengsten van de vrachtwagenheffing gaat naar subsidies voor het verduurzamen, vernieuwen en efficiënter maken van vrachtvervoer over de weg. Denk hierbij aan subsidies voor het kopen van emissievrije vrachtwagens en laadpalen bij bedrijven, het bouwen van waterstoftankstations en samenwerking in de logistieke keten.

Wat is uitwijkverkeer?

Van uitwijkverkeer is sprake als vrachtwagens uitwijken naar wegen waar de vrachtwagenheffing niet geldt. Afhankelijk van de weg waarnaar wordt uitgeweken kan dit onwenselijk zijn. Het heffingsnetwerk is zo gekozen dat uitwijken leidt tot een langere reistijd. Dit zorgt weer voor hogere brandstof- en personeelskosten. Het streven is om een veilige verkeerssituatie, vlotte doorstroming en een prettige leefomgeving te garanderen. Door de zorgvuldige keuze van het heffingsnetwerk worden ongewenste effecten naar verwachting voorkomen. De wegen waarop de vrachtwagenheffing geldt, zijn namelijk uitgebreid onderzocht en besproken met wegbeheerders. Op wegen waar een risico op ongewenst uitwijkverkeer was, moet ook vrachtwagenheffing betaald worden.

Toch is het belangrijk om goed voorbereid te zijn voor als er in de praktijk toch ongewenst uitwijkverkeer ontstaat. Daarom wordt het vrachtverkeer vanaf een jaar vóór tot minstens drie jaar na de invoering van de vrachtwagenheffing uitgebreid gemonitord en geëvalueerd.

Waarom deze veelgestelde vragen?

De vrachtwagenheffing is een nieuw (belasting)heffingssysteem, dat op 1 juli 2026 is gestart. Hier kunt u als overheid vragen over krijgen van inwoners, organisaties en pers. Het betreft een rijksregeling die mogelijk impact heeft op uw verzorgingsgebied. Met deze veelgestelde vragen bent u hopelijk geholpen bij het beantwoorden van de eerste vragen of het doorverwijzen voor inwoners.

Geen antwoord op de vraag?

U kunt de vragensteller voor praktische vragen over de heffing doorverwijzen naar het [klantcontactcentrum van RDW](#). Voor vragen over monitoring en evaluatie uitwijkverkeer kunt u terecht bij uw regiocoördinator of het [Rijksloket M&E](#).

Signalen betrekken bij het evaluatieproces

Vragen uit de samenleving kunnen als signaal dienen voor het monitoring- en evaluatieproces. Het is als wegbeheerder dus nuttig om deze signalen mee te nemen in de vraag of eventueel uitwijkverkeer tot problemen leidt.

Inhoud

Instructie	1
1. Vragen over de vrachtwagenheffing	2
2. Vragen over de monitoring en evaluatie van uitwijkverkeer	3

3. Vragen over de eventuele gevolgen van uitwijkverkeer	3
4. Vragen over maatregelen om uitwijkverkeer tegen te gaan	4

1. Vragen over de vrachtwagenheffing

Vraag: Wat is de vrachtwagenheffing?

Antwoord:

- Eigenaren van vrachtwagens betalen in Nederland vrachtwagenheffing.
- Net als in landen om ons heen betalen houders van vrachtwagens een bedrag per gereden kilometer, op de snelwegen, een aantal N-wegen en enkele gemeentelijke wegen.
- Het Eurovignet is vervallen en de motorrijtuigenbelasting is tot het Europese minimum verlaagd.
- Een groot deel van de opbrengsten van de vrachtwagenheffing gaat naar subsidies voor het verduurzamen en efficiënter maken van vrachtvervoer over de weg.

Vraag: Wie betaalt er voor de vrachtwagenheffing?

Antwoord:

- De vrachtwagenheffing geldt voor Nederlandse en buitenlandse vrachtwagens. Dit zijn voertuigen in de categorie N2 en N3. Ze hebben een technische maximum massa van meer dan 3500 kg.
- De vrachtwagenheffing geldt niet voor emissievrije vrachtwagens met een gewicht tot en met 4.250 kg. Dit zijn voornamelijk bedrijfsvoertuigen, zoals bestelbussen, waarvan het gewicht hoger wordt door elektrificatie.
- Bepaalde voertuigen zijn vrijgesteld of kunnen een ontheffing aanvragen. Hierover staat meer informatie op [Vrachtwagenheffing.nl](https://www.vrachtwagenheffing.nl).

Vraag: Waar moet vrachtwagenheffing betaald worden?

Antwoord:

- De vrachtwagenheffing geldt op vrijwel alle snelwegen en op een aantal provinciale en gemeentelijke hoofdwegen.
- Op [Vrachtwagenheffing.nl](https://www.vrachtwagenheffing.nl) kunt u een kaart vinden met de wegen waarop de vrachtwagenheffing heffing geldt.

Meer informatie over de vrachtwagenheffing vindt u op [Vrachtwagenheffing.nl](https://www.vrachtwagenheffing.nl).

2. Vragen over de monitoring en evaluatie van uitwijkverkeer

Vraag: Ik zie meer vrachtwagens rijden binnen in de omgeving. Komt dat door de vrachtwagenheffing?

Antwoord:

- Bedankt voor dit signaal. We nemen het signaal mee in de evaluatie.
- De verwachting is dat de vrachtwagenheffing niet leidt tot ongewenst uitwijkverkeer door de vrachtwagenheffing. Het heffingsnetwerk is zo gekozen dat uitwijken leidt tot een langere reistijd. Dit zorgt weer voor hogere brandstof- en personeelskosten.
- De wegen waarop de vrachtwagenheffing geldt, zijn uitgebreid onderzocht en besproken met de wegbeheerders.
- Op wegen waar een risico op ongewenst uitwijkverkeer was, moet ook vrachtwagenheffing betaald worden.

Vraag: Toch zie ik meer vrachtwagens rijden. Wordt daar wat aan gedaan?

Antwoord:

- Het vrachtverkeer wordt op veel omliggende wegen uitgebreid gemonitord en geëvalueerd.
- Als blijkt dat er toch ongewenst uitwijkverkeer ontstaat, kunnen tijdig maatregelen genomen worden.

Vraag: Hoe wordt gekeken of vrachtwagens meer gebruik maken van provinciale en gemeentelijke wegen?

Antwoord:

- De hoeveelheid vrachtverkeer wordt tot en met drie jaar na de invoering van de vrachtwagenheffing gemonitord. Dit gebeurt via tellussen in de weg op de relevante wegen.
- Sinds juli 2025 wordt de situatie vóór de invoering gemeten. Dit is een nulmeting.
- Door een nulmeting uit te voeren kunnen we feitelijk vaststellen of er een verandering is van de hoeveelheid vrachtverkeer op bepaalde wegen.
- Vervolgens wordt geëvalueerd of er problemen ontstaan en of maatregelen nodig zijn.

3. Vragen over de eventuele gevolgen van uitwijkverkeer

Opmerking: Er rijden meer vrachtwagens op gemeentelijke/provinciale wegen.

Klacht:

- 'Dit is slecht voor het milieu!'
- 'Dit is ongezond!'
- 'De wegen raken beschadigd!'
- 'Het verkeer loopt vast!'

Antwoord:

- Bedankt voor dit signaal.
- Er wordt gemonitord en geëvalueerd of er meer vrachtverkeer ontstaat op bepaalde provinciale en gemeentelijke wegen als gevolg van de vrachtwagenheffing.
- Als blijkt dat ergens meer vrachtverkeer ontstaat, kan bepaald worden of dit tot problemen leidt.
- Als er problemen ontstaan, kunnen maatregelen genomen worden.

Klacht: Er rijden meer vrachtwagens op gemeentelijke/provinciale wegen. Dat is gevaarlijk/onveilig!

Antwoord:

- Bedankt voor dit signaal. Vervelend dat u onveiligheid ervaart.
- Er wordt gemonitord of er meer vrachtverkeer ontstaat op bepaalde provinciale en gemeentelijke wegen.
- Als blijkt dat ergens meer vrachtverkeer ontstaat, kan bepaald worden of dit tot problemen leidt, zoals gevaarlijke situaties.
- Als er problemen ontstaan, kunnen maatregelen genomen worden.

4. Vragen over maatregelen om uitwijkverkeer tegen te gaan

Vraag: Wat wordt er gedaan om de toename van vrachtwagens (uitwijkverkeer) tegen te gaan? Wat voor maatregelen kunnen genomen worden?

Antwoord:

- Er wordt eerst gemonitord of er een substantiële toename van vrachtverkeer ontstaat **als gevolg van de vrachtwagenheffing**.
- Als er ergens meer vrachtverkeer ontstaat, wordt gekeken of dit tot problemen leidt. Signalen vanuit de omgeving kunnen hierbij helpen.
- Vervolgens kunnen verschillende maatregelen genomen worden. Als dat nodig is, kan snel ingegrepen worden.
- Zo kan de provincie een verzoek indienen bij het Ministerie van Infrastructuur en Waterstaat om de vrachtwagenheffing op meer wegen te laten gelden.
- Op kortere termijn kunnen er bijvoorbeeld verkeersregelaars ingezet worden, er kan een vrachtwagenverbod worden ingesteld of er kan contact worden gezocht met een specifiek bedrijf.